

Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 2
PUM w Szczecinie
70-111 Szczecin, al. Powstańców Wielkopolskich 72
kod resortowy 000000018603/03
ZAKŁAD DIAGNOSTYKI LABORATORYJNEJ
PRACOWNIA CYTOGENETYKI
tel. 91/ 466 14 74, tel. rejestracja 91/ 466 11 87
kod resortowy 071/7100
NIP: 955-19-08-958, REGON: 000288900

OCENA DOROBKU NAUKOWEGO DOC. DR HAB. PAWŁA STANKIEWICZA W ZWIĄZKU Z POSTĘPOWANIEM O NADANIE TYTUŁU PROFESORSKIEGO.

1. Już na wstępie pragnę zaznaczyć, że dorobek naukowy Doc. Stankiewicza znacznie wykracza zasięgiem merytorycznym i ilościowym poza ustawowe jak i nie artykułowane ale ważne wewnątrz -środowiskowe kryteria, związane z nadaniem tytułu profesorskiego. Należymy do różnych pokoleń genetyków klinicznych, funkcjonujących w odmiennych uwarunkowaniach zewnętrznych (jak sam się przed sobą tłumaczę) i Jego dorobek znacznie przekracza również mój własny; rodzi to pewien mój dyskomfort - kto tu powinien być czym recenzentem.

Chcę także podkreślić, że wielokrotnie w trakcie mojej pracy klinicznej, zawsze z dobrym skutkiem, miałem okazję korzystać z merytorycznej pomocy Doc. Stankiewicza (cyt. dalej jako PS) i Jego laboratorium, związanej z diagnostyką trudnych, unikalnych przypadków klinicznych. Genetyka kliniczna jest w ogromnym obszarze przestrzeni właśnie takich indywidualnych sytuacji a zdiagnozowanie pojedynczego chorego wymaga często umiejętności, działań i zaangażowania – w tym i intelektualnego - wielu osób, przekraczającego przygotowanie jeszcze jednej publikacji a często nie profitującej w CV. Pomoc taką realizował On zawsze z pełną gotowością, wyczerpaniem wszystkich dostępnych opcji i z wysokim poziomem merytorycznym a także zachowaniem znakomitych standardów wzajemnych relacji w stosunku do Pacjentów, moich Współpracowników jak i do mnie samego. Wspominam o tym, gdyż w moim poczuciu jest to jedna z ważniejszych miar wartości genetyka – klinicysty; cecha umykająca liczbowym zestawieniom i może właśnie dlatego nie przez wszystkich równie chętnie jak i w takim zakresie realizowana.

Dorobek naukowy PS publikowany jest (jak świadczy zestawienie) niemal wyłącznie w piśmiennictwie międzynarodowym o wysokim IF. Bardzo często są to parametry IF rzędu 10 i więcej. Tylko pojedyncze, również o międzynarodowym potencjalnym znacznym oddziaływaniu, publikacje umiejscowione są w czasopiśmie o IF poniżej „5” - też przecież nie miały. Nie są one słabsze niż o wiele liczniejsze, lepiej punktowane; taka lokalizacja pojedynczych publikacji dotyczy często renomowanych tytułów (np. Chromosome Res., bez którego nie byłoby cytogenetyki jak i wielu naukowców tej dziedziny – IF: 2,4...) a wynika zapewne z potrzeby celowanego adresowania publikacji, uwarunkowań środowiskowych czy konieczności szybkiego druku, związanej z odnotowaniem pierwszeństwa a wreszcie z sentymentu do tytułu, który towarzyszył nam przez całe zawodowe życie i jest widoczny w dorobku wszystkich naukowców.

PS opublikował przed habilitacją 62 a po habilitacji (2006 r) 134 artykuły naukowe w czasopismach recenzowanych, których łączny IF wynosi obecnie 1101, 401 (pkt KBN 3818). Sumaryczny wskaźnik cytowań/ indeks Hirsha we wszystkich głównych w nauce światowej systemach oceny wynosi obecnie znacznie powyżej 7000/40.

Systematycznie wśród współautorów, bardzo często tam gdzie PS jest pierwszym lub odpowiedzialnym - ostatnim autorem, pojawiają się nazwiska osób o wysokim autorytecie w gronie genetyków klinicznych w skali międzynarodowej. Współautorzy tego kalibru nie muszą nabijać sobie „licznika publikacji”, zazwyczaj ostrożnie szafują swoim nazwiskiem - ich współudział jest zarówno skutkiem „ atrakcyjności” samego zagadnienia jak i niepoliczalnym lecz ważnym środowiskowo wskaźnikiem rangi samej publikacji jak i głównych autorów.

Oceniany ilościowo – dorobek PS osiąga imponujące rozmiary, zwłaszcza, że dotyczy dziedziny w której dopiero na końcu pracuje się „na papierze” ale najpierw wielorako z pacjentem i w laboratorium.

Opracowując swój dorobek PS klasyfikuje go w czterech głównych kategoriach; nie tworzą one jednak zbioru przypadkowego – przeciwnie - zasięg wzajemnie powiązany merytorycznie i stosowaną metodyką. Jeśli miałbym się pokusić o przynajmniej orientacyjne ogólne określenie całości dorobku, opisałbym go jako poszukiwania we fragmentach genomu większych niż klasyczne mutacje punktowe ale mniejszych niż – również klasyczne - zaburzenia chromosomowe. Jest to w tej chwili wciąż jeszcze najstabilniej rozpoznany obszar genetyki klinicznej, trudny z uwagi na konieczność wnikliwego rozumienia zaburzeń z obu grup graniczących a jednocześnie posiadania metodyki badawczej i intelektualnego potencjału interpretacyjnego dającego ukierunkowany i dobry dostęp właśnie do tego „pogranicza”. Taką techniką była i jest w rękach PS zwłaszcza metoda aCGH; był on w genetyce klinicznej jednym z jej pionierów w skali międzynarodowej i Jemu również zawdzięczamy jej relatywnie szybkie wprowadzenie w Polsce. Technika ta odegrała szczególną rolę poznawczą i diagnostyczną i wciąż zachowuje swoją wartość w obu tych aspektach.

2. Aktywność zawodowa PS od wielu lat realizowana jest równolegle, zarówno w Polsce jak i w Baylor College of Medicine w placówce Prof. Lupsky`ego, gdzie podobnie jak w Kraju osiągnął wysokie szczeble hierarchii zawodowej i w której nadal równolegle pracuje. Jest to Ośrodek o wysokiej renomie merytorycznej w skali światowej, znany w czasie całej mojej działalności – przynajmniej z bieżącej lektury publikacji i środowiskowej opinii - wszystkim czynnym genetykom człowieka; nie sądzę aby w miejscu takim mogły osiągnąć trwale wysokie szczeble zawodowe osoby nie reprezentujące równie wysokiej jakości merytorycznej, szczególnie jeśli są przybyszami. Jest to niewątpliwie osobisty sukces zawodowy PS (ale i Ośrodka z którego się wywodzi), który w takich rozmiarach meritum i czasu nie może być skutkiem przypadku.

3. PS - bezpośrednio po ukończeniu studiów i stażu podyplomowego (1994 r.) rozpoczął pracę zawodową od stanowiska asystenta w czołowym w Polsce Zakładzie Genetyki Medycznej IMiD w Warszawie. Kolejno w krótkich, paroletnich, odstępach czasu pokonywał następne etapy rozwoju zawodowego zarówno w IMiD jak i w Baylor College uzyskując w obu Placówkach w czasie kilkunastu lat pełną samodzielność naukową i kliniczną. Obecnie należy do ścisłej czołówki genetyków klinicznych w Polsce i jest osobą w tej dziedzinie znaczącą w skali międzynarodowej.

4. Nie umniejszając innych ważnych osiągnięć naukowych PS, chciałbym podkreślić Jego szczególną rolę w wyjaśnieniu mechanizmów zjawiska Nieallelicznej Rekombinacji Homologicznej. Zrozumienie tych mechanizmów ma znaczenie nie tylko dla poznania przyczyn i diagnostyki indywidualnych/rodzinnych patologii – jest ono istotne dla całości genetyki i poznania jej podstawowych zjawisk.
5. PS był współautorem 260 doniesień zjazdowych a na zjazdach międzynarodowych 220 w tym 23 ustnych. Wygłosił 30 referatów plenarnych na zjazdach międzynarodowych. Ten ostatni element jest szczególnie wart podkreślenia, gdyż następuje z reguły jako wynik mniej lub więcej formalnego zaproszenia ze strony organizatorów i jest nie artykułowanym liczbowo ale istotnym miernikiem uniwersalnej rangi środowiskowej, wolnym od uwarunkowań lokalnych. Uczestniczył i nadal uczestniczy systematycznie w znacznej liczbie światowych zjazdów obejmujących problematykę genetyki człowieka.
6. PS jest wraz z JR Lupskim współedytorem podręcznika „ Genomic Disorders „ oraz autorem rozdziałów w ośmiu innych podręcznikach zbiorowych. Większość z tych podręczników znam z własnej. obowiązkowej w czasie ukazywania się, lektury. Rozpoznawałem też ich znajome okładki na roboczych półkach innych Ośrodków w których miałem okazję przebywać.
7. PS był promotorem trzech zakończonych przewodów doktorskich w Polsce i USA. Aktualnie prowadzi trzy dalsze zaawansowane przewody doktorskie na Uniwersytecie Warszawskim.
8. PS uzyskał i następnie przedłużył do 2024 r. poprzedzone egzaminami uprawnienia diagnostyczne w genetyce klinicznej w USA certyfikowane przez ABMGG a także ich polski odpowiednik przyznawany w Polsce przez KIDL.

Podsumowując, uważam, że nadanie Panu Pawłowi Stankiewiczowi tytułu profesorskiego jest zasłużonym i w pełni uzasadnionym potwierdzeniem jakości Jego dorobku naukowego, doświadczenia lekarskiego jak i wysokiej oceny środowiskowej. posiadanych od dawna.

Prof. dr hab. med. Stanisław ZAJĄCZEK

Specjalista Genetyki Klinicznej

Specjalista Diagnostyki Laboratoryjnej w Genetyce Klinicznej

KONSULTANT WOJEWÓDZKI
w Genetyce Klinicznej dla Województwa Zachodniopomorskiego
Dr hab. n. med. Prof. nadzw. PUM
Stanisław ZAJĄCZEK
Specjalista Genetyki Klinicznej
Specjalista Diagnostyki Laboratoryjnej w Genetyce Klinicznej